

ADRIATIC FONDACIJA

Krajem aprila 2021. godine zvanično je osnovana Adriatic fondacija koja za cilj ima pružanje i usmjeravanje socijalnih ulaganja na učinkovit i odgovoran način kako bi ostavila trajno pozitivno nasljeđe. Adriatic fondacija želi podržati i promovirati lokalni održivi društveno-ekonomski razvoj, sa posebnim naglaskom na zajednice povezane s poslovanjem kompanije Adriatic Metals. Osnovana od strane Adriatic Metals-a, Adriatic fondacija podržava programe i projekte koji imaju dugoročni razvojni utjecaj, posebno u područjima obrazovanja, zaštite okoliša i zdravstva.

7.6.2021. godine u prostorijama Adriatic fondacije održana je prva konstituirajuća sjednica na kojoj je izabran predsjednik Upravnog odbora kojeg čine 5 članova, 4 nezavisna predstavnika lokalne zajednice i jedan predstavnik iz kompanije Eastern Mining. Fondacija se nalazi u ulici Zvijezda 37, u prostorijama Informativnog centra kompanije Eastern Mining i otvorena je svakim radnim danom od 08:00 do 16:30 sati.

POSJETA ODJELA ZA OKOLIŠ I SOCIJALNO UPRAVLJANJE FEDERALNOM MINISTARSTVU OKOLIŠA I TURIZMA

Članovi Odjela za okoliš i socijalno upravljanje kompanije Eastern Mining posjetili su Federalno ministarstvo okoliša i turizma i tom prilikom se susreli sa ministricom Editom Đapo. Tokom posjete razgovaralo se o osnovnim zadacima i obavezama te su predstavljene sve aktivnosti navedenog odjela. Odjel za okoliš i socijalno upravljanje kompanije Eastern Mining osnovan je u martu 2020. godine i trenutno broji šest članova čiji fokus je zaštita okoliša i uspostava transparentnog odnosa i komunikacije sa lokalnom zajednicom. Odjel obavlja mnoštvo dužnosti i obaveza iz navedenih područja, a jedan od glavnih zadataka je ishodovanje Internacionalne studije uticaja na okoliš, društvo i zdravlje.

U pogledu zaštite okoliša članovi odjela su dobili potrebne edukacije, obuke i treninge kako bi se ispoštovali zakoni Bosne i Hercegovine iz te oblasti te internacionalni zahtjevi poslovanja i zaštite okoliša. Pored toga, značajna novčana sredstva su uložena u nabavku sofisticirane opreme za potrebe odjela. S tim u vezi, u upravnoj zgradи kompanije Eastern Mining opremljena je i laboratoriјa u svrhu prikupljanja podataka i rezultata analiza koje se redovno vrše.

Izgradnja transparentnog i partnerskog odnosa sa lokalnom zajednicom je jedan od prioriteta te je tim za okoliš i socijalno upravljanje uspostavio kontinuiranu komunikaciju sa lokalnom zajednicom kroz komunikacione kanale koji su prilagođeni lokalnom stanovništvu – bilteni i letci, a osnovan je i Odbor za odnose sa lokalnom zajednicom koji broji 30 članova, predstavnika različitih lokalnih institucija i mjesnih zajednica koje su pod direktnim uticajem Projekta kompanije Eastern Mining. Odbor je osnovan u svrhu razvoja obostrane saradnje i transparentnog dijeljenja informacija o aktivnostima kompanije te prikupljanja povratnih informacija, kritika i sugestija iz lokalne zajednice.

Posjeta je protekla u pozitivnoj atmosferi uz iskazanu podršku Federalnog ministarstva okoliša i turizma kako Odjelu za okoliš i socijalno upravljanje tako i za kompaniju Eastern Mining.

LIVING HISTORY PROJECT – INTERVJU SA RANKOM MILETOVIĆ

Želim da Vam se zahvalim na Vašem izdvojenom vremenu i tome što cete govoriti za Eastern Mining bilten u sklopu projekta „Living History Project“. Za početak nam recite nešto više o sebi?

Ja sam Ranka Miletović. Živim na Pogari, domaćica sam i imam 64 godine. Predsjednica sam Forum žena Pogar koji postoji već dvanaest godina.

Koliko članova broji Forum žena Pogar i koje su trenutne aktivnosti Forum-a?

Ukupno nas je 20 članica, ali trenutno samo osam aktivnih. Što se tiče aktivnosti, trenutno ih nemamo zbog cjelokupne situacije izazvane pandemijom.

Forum žena Pogar je osnovao muzej – etno sobu na Pogari. Možete li nam reći otkad postoji muzej i kako ste dobili ideju za osnivanje muzeja?

Muzej postoji 10 godina, a ideju smo dobili kada smo jedne prilike imali posjetu jedne grupe iz Holandije. Mi smo za njih pripremili jednu izložbu naših tradicionalnih predmeta. Nakon te posjete, razmišljale smo šta da radimo sa tim izloženim eksponatima i tako se rodila ideja da osnujemo muzej. Počele smo tražiti i skupljati predmete po starim kućama, iz naših domova i slično. I dalje to radimo, a i drugi ljudi koji znaju za muzej kada im je žao baciti neki stari predmet, donesu ga nama.

Jeste li organizovali izložbe i posjete muzeju za širu javnost?

Mi sarađujemo sa Tourist Infom i Općinom Vareš pa kada dolaze stranci u Vareš, oni organizuju za njih i posjetu muzeju. Žene iz Udruženja za tu priliku pripreme ručak sa našim tradicionalnim jelima. Moram naglasiti da nam je fra Mirko Majdančić dovodio mnogo gosta dok je bio na službi u Varešu. U tim prilikama, mi predstavimo i naše proizvode koje pravimo i to ponekad i prodamo. Izlažemo i ručne radove, barbice sa narodnom nošnjom – iako to ne prodajemo, nego podijelimo gostima za uspomenu.

Obzirom da ste imali mnogo posjeta ljudi iz inostranstva, da li je neko od njih bio zainteresovan da kupi neki od izloženih eksponata?

Da, mnogo njih, ali eksponati nisu na prodaju. To su predmeti koji imaju svoje vlasnike i kada bi muzej došao u situaciju da mora da se ugasi, svi predmeti bi bili vraćeni vlasnicima.

Šta je posjetiocima najinteresantnije za vidjeti u muzeju?

Od svega prikazanog, najviše ih oduševljava koncept izloženih eksponata. Svaki predmet ima svoje mjesto i smisao. Spavaća soba i kuhinja su autentične i to je nešto što je svim posjetiocima najzanimljivije.

Da li je bilo teško pronaći sve izložene predmete i jeste li nekada našli nešto, a da niste bili sigurni šta je, kojem periodu pripada?

Izuzetno teško jer treba imati mnogo volje i želje za tim, kao i upornosti i znanja. Evo navest ču primjer ordena časti Franje Josipa. Pronašla sam ga u zemlji pa smo provjeravali na internetu šta bi moglo biti. Angažovale smo i stručnjake koji su potvrdili da se radi o ordenu časti Franje Josipa koji potiče iz 1903. godine.

Je li orden časti najstariji eksponat u muzeju?

Nije. Imamo nekoliko starijih kao što je na primjer Kuharica – knjiga recepata za koju pretpostavljamo da potječe iz doba Kraljevine. Obzirom da nigdje ne piše iz koje je godine, mi smo na osnovu teksta i spominjanja novčane valute krune došli do zaključka da se radi o Kraljevini jer se u to doba koristila ta valuta. Također imamo i jedan dio nošnje koja se prenosila s koljena na koljeno i prema našem računanju stara je oko 160 godina.

Imate li evidenciju kome šta od eksponata pripada?

Da, imamo. Etnolozi iz Zadra su nam pripremili knjigu sa slikom svakog vrijednog eksponata. Uz svaku sliku napisane su i osnovne informacije o predmetima – naziv, kojem periodu pripada, ime vlasnika i slično.

Obzirom na prostor koji imate ovdje u muzeju, da li ste nekad organizovale neku vrstu radionice?

Organizovale smo radionice za ručne radove. Pored toga, izrađivale smo narodne nošnje i pripremale kostime za Maškare.

Da li su mlađe osobe zainteresovane da Vam se pridruže u Vašim aktivnostima i kako bi ih se moglo animirati za očuvanje tradicije?

Iskreno, i nisu baš. Oni koji nisu bili pri osnivanju zainteresovani, nisu ni sada. Mi smo otvoreno udruženje koje stoji na usluzi svima koji žele da znaju više i da shvate značaj očuvanja naše tradicije.

Imate li neku poruku za mlade ljudе prvenstveno po pitanju očuvanja tradicije?

Poručila bih mlađim ljudima da se sjete svojih pradjedova, djedova i ognjišta. Neka dođu u muzej da pogledaju sve što imamo i radimo i da ne daju zaboravu svoje korijene.

LIVING HISTORY PROJEKT INTERVJU SA ŠABANOM IBRIŠIMOVIĆEM, PREDSJEDNIKOM UDRUŽENJA GRAĐANA „ČUVARI BOSANSKE KRUNE BOBOVAC VAREŠ“

Koristim priliku da Vam se zahvalim na tome što ste pristali govoriti za naš Living history project. Za početak ču Vas zamoliti da nam se predstavite i da predstavite Udruženje “Čuvari bosanske krune Bobovac Vareš”.

Zovem se Šaban Ibršimović, rođen sam 1965. godine u selu Kolakovići. Oženjen sam, otac troje djece, živim u Mijakovićima. Dugogodišnji sam aktivista još iz Titovog doba – Jugoslavije tako da sam tokom svog cijelog života posvećen društvenom aktivizmu. Predsjednik sam mjesne zajednice, dvanaest godina sam predsjednik udruženja „Čuvari bosanske krune Bobovac Vareš“, obavljao sam određene funkcije u lovačkom društvu „Zvijezda“ Vareš, postao sam potpredsjednik udruženja pčelara „Polen Vareš“ gdje vodim projekt brendiranja vareškog meda, predsjednik sam i jedne političke partije na području općine Vareš, a član sam i vašeg Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom.

Kada je osnovano udruženje “Čuvari bosanske krune Bobovac Vareš” i sa kojim ciljem?

Udruženje je osnovano još 2007. godine, ali zbog organizacijskih stvari krajem 2008. godine je i zvanično osnovano. Osnovni ciljevi udruženja su zaštita životne sredine, zaštita kulturno – historijskog nasljeđa obzirom da je Bobovac kao nacionalni spomenik tu u blizini te razvoj ruralnog turizma u kraljevskoj dolini. Realizovali smo preko 40 projekata na planu infrastrukture – putne, turističke, edukacije građanstva na planu podizanja svijesti o zaštiti okoliša kod ruralnog čovjeka do kulturnih manifestacija kao što je Gastro fest i druge.

Koliko članova broji udruženje?

Udruženje broji negdje oko 150 ljudi – uglavnom ima više članova iz zemalja okruženja nego iz zemlje. Zadovoljstvo je istaknuti da među članovima udruženja imamo uvažene profesore, doktore iz Europe pa i ostatka svijeta.

Jesu li ljudi iz ove sredine prepoznali važnost očuvanja kulturne baštine odnosno svega što pokušavate kroz udruženje da uradite i da nekako ovaj kraj i kraljevsku dolinu kako kažete pretvorite u jednu atraktivnu turističku destinaciju?

Nažalost u početku je bio veliki otpor, mi smo pripadali industrijskom društvu i ta refleksija na društvo je i danas prisutna. Puno truda, volje i želje je potrebno uložiti da bi seoski turizam mogao zaživjeti.

Imate li podršku vlasti i nadležnih institucija za zaštitu kulturnog nasljeđa?

Svjesni smo situacije u našoj općini pa i nismo mogli nešto puno tu očekivati i osloniti se na njih. Imali smo projekte vrijedne od hiljadu do nekoliko desetina hiljada maraka što se tiče ove putne infrastrukture. Ono što moram istaknuti da i pored otežane finansijske situacije u kojoj se nalazi Općina, mi smo u posljednje četiri godine, uradili više nego svih ovih poslijeratnih godina. Nekada ovo mjesto koje je bilo zaboravljeno od svih, danas je jedno od najuređenijih na području Općine. Mora se probuditi aktivizam kod ljudi, da pokažu želju da se pokrenu. Ja se trudim svojim primjerom da im pokažem kako i oni treba da rade i da se bore za opće dobro svih nas i prosperitet ovog kraja. Mnogi me pitaju zašto sam ostao tu – uvijek kažem da je postojala neka energija, viša sila koja je meni govorila da ne idem. Da ostanem, trudim se i borim za ovaj kraj i društveno dobro.

Velike obaveze i veliki teren je na Vama kao pokretaču svega ovoga, jedno pitanje za kraj – šta očekujete od našeg projekta?

Ja se nadam jer bez ikakve dileme vjerujem u vaš projekat, da će vratiti život našem gradu u ekonomskom, socijalnom i svakom drugom pogledu, da će se ljudi vratiti. Povećanjem broja ljudi zasigurno da će turizam dobiti na svom pravom značaju.

Imate li neku poruku za kraj?

Vareš je stoljećima bio zlatna dolina. Pozivam sve da posjete kraljevski grad Bobovac i uživaju u gastro ponudi koja je poznata i priznata.